

Rassenproef biologische spelt 2015-2016

Karel Dewaele, Lieven Delanote, Brecht Vandenbroucke

De voorbije jaren is bakspelt erg in trek. Voor biologische spelt blijft de vraag vrij stabiel. In 2015-2016 testten we voor de tweede maal het rassenaanbod.

Rassen getest

Aan de diverse zaadhuizen werd het aanbod rassen voor biologische teelt opgevraagd.

Meer info bij de eigenschappen van speltrassen, o.a. de opdeling in oude en nieuwe types, vind je terug in de praktijkgids biologische spelt (www.inagro.be bij publicaties).

Het verslag van de rassenproef van 2014-2015 vind je hier: <http://www.inagro.be/Artikel/guid/1339/type/1>.

Teeltomstandigheden en proefverloop

De proef werd aangelegd op het proefbedrijf biologische landbouw van Inagro in Beitem. De voortelt was wortel. Er werd niet geploegd. Op 3 november 2015 werd er in goede omstandigheden ingezaaid aan een dichtheid van 350 zaden/m². Afhankelijk van het duizendkorrelgewicht (d.w.z. 1000 graankorrels in ongepelde aarpakketjes; 52 à 68 gram) van het ras kwam dit neer op een zaaidichtheid van 185 tot 240 kg/ha. De opkomst op 18 november was goed (gemiddeld 84%). Het jaareinde verliep vrij warm en met droge bodemomstandigheden.

Op 7 maart was er 18 kg/ha NO₃- aanwezig in de bodem (0-90 cm). De meeste rassen stonden er schraal bij met redelijk wat verkleurd blad. Opvallend was dat de oude types rassen in deze omstandigheden voorop waren in de ontwikkeling.

Uit praktische overweging werd het perceel op 24 maart met 600 kg/ha organische korrelmeststof (11-0-5) bemest. Er werd niet gewiedegd.

Na de relatief warme winter volgde een te nat en eerder koud voorjaar. Gele roest werd half maart reeds vastgesteld bij de gevoeligste rassen. Later werd o.a. ook de druk van bladvlekkenziekte (Septoria) groter. Omstreeks het moment van bloei in de maand juni was het uitzonderlijk nat en vrij somber weer. Pas vanaf juli werd het warmer en droog. Een aantal rassen legerde licht op het einde van de teelt. Op 20 juli werd er gedorst bij een vochtpercentage van gemiddeld 13,3%. Met de moeilijke groeiomstandigheden was de gemiddelde bruto opbrengst (ongepeld) met 4,8 ton/ha nog goed te noemen. Het gemiddeld hectolitergewicht was 38,4 kg (ongepeld).

Tabel 2: Gewasontwikkeling, waarnemingen van gele roest en opbrengstresultaten (Tukey p 0,05)

Nr. Ras	Beoordeling gewasontwikkeling	Ziekten gele roest			Legering legeringsindex	Opbrengst (ongepeld)			Lengtemeting strolengte cm
		24/apr	17/mrt	12/apr		20/mei	kg/ha	% vocht	
1 Alkor	7,5 a	9,0 a	9,0 a	6,5 bc	7,9 ab	4966 b	13,3 bc	70,6 c	116 c
2 Cosmos	6,3 d	9,0 a	7,8 bc	5,8 cd	9,0 a	5195 b	13,8 a	69,2 c	107 c
3 Ebners rotkorn	7,0 bc	8,0 b	6,3 d	5,3 d	7,8 ab	3629 c	13,5 ab	81,3 b	132 ab
4 Frankenkorn	7,1 ab	9,0 a	9,0 a	6,8 abc	9,0 a	5234 b	13,0 cd	70,6 c	118 bc
5 Oberkulmer rotkom	7,0 bc	9,0 a	7,5 c	6,0 cd	6,2 bc	3949 c	13,0 cd	85,8 a	137 a
6 Titan	7,1 ab	9,0 a	7,3 c	7,5 ab	4,1 cd	4010 c	12,8 d	72,3 c	120 bc
7 Zollernspelz	6,6 cd	8,8 a	9,0 a	6,8 abc	9,0 a	5398 ab	13,1 bcd	72,8 c	112 c
8 Serenité	6,9 bc	9,0 a	8,5 ab	6,5 bc	9,0 a	6242 a	13,8 a	71,4 c	112 c
gemiddelde	6,9	8,8	8,0	6,4	7,8	4827,9	13,3	74,3	119
V.C.	2,72	2	5,2	7,8	12,38	7,29	1,34	1,97	5,03
p-waarde	0 zs	0 zs	0 zs	0 zs	0 zs	0 zs	0 zs	0 zs	0 zs
Score 1= 9=		volledig aangetast geen aantasting			volledige legering geen legering				

Bespreking per ras

Alkor (Lemaire-Deffontaines, bio)

Alkor is van het nieuwe type. Het ras ontwikkelde zich goed in het voorjaar. De gevoeligheid voor gele roest was gemiddeld.

Net als vorig jaar maakte Alkor een gemiddelde bruto opbrengst (5,0 ton/ha). Het stro is eerder kort (117 cm) en was licht geleverd.

Cosmos (Rigaux Semences, ncb)

Cosmos is een ras van het nieuwe type afkomstig van CRA-W in Wallonië. Het is een standaardras in de gangbare teelt. Cosmos maakt een donker gewas maar was dit jaar trager in de voorjaarsontwikkeling. Cosmos was vrij gevoelig voor gele roest. De opbrengst was dit jaar gemiddeld (5,2 ton/ha). Het stro is heel kort (107 cm) en het gewas vertoonde geen spoor van legering.

Ebners rotkorn (Pinault, bio)

Ebners rotkorn is van het oude type. Het maakte een bleek gewas en is gevoelig voor gele roest. De opbrengst was laag (3,6 ton/ha). Het vrij lange stro (132 cm) was licht geleverd.

Frankenkorn (Biocer, bio)

Frankenkorn is een vroeg ras van het nieuwe type dat dit jaar vrij gemiddeld groeide. De gevoeligheid voor gele roest was laag. Frankenkorn haalde een gemiddelde opbrengst (5,2 ton/ha).

De lengte van het stro was gemiddeld (118) en het gewas vertoonde geen spoor van legering.

Oberkulmer rotkorn (Biocer, bio)

Oberkulmer rotkorn geldt als referentie voor het 'oude type' spelt. De ontwikkeling in het voorjaar was goed. Het ras is vrij gevoelig voor gele roest maar opnieuw iets minder dan Ebners rotkorn. De opbrengst was laag (3,9 ton/ha). Het stro is zeer lang (137 cm) en was licht geleverd.

Titan (GZPK, bio)

Titan is een oud type en is een vroeg ras. De ontwikkeling in het voorjaar was goed. Titan was van de oude types het minst gevoelig voor gele roest. De opbrengst was ook iets beter (4,0 ton/ha). Het stro is gemiddeld lang (120 cm) maar het gewas was wel het meest geleverd.

Zollernspelz (Biocer, bio)

Zollernspelz is een vrij recent ras van het nieuwe type. De ontwikkeling in het voorjaar was traag. De gevoeligheid voor gele roest was laag. De opbrengst was vrij goed (5,4 ton/ha). Het stro is vrij kort (112 cm) en het gewas vertoonde geen spoor van legering.

Serenité (Limagrain, ncb)

Serenité is een nieuw ras van het nieuwe type, afkomstig van CRA-W in Wallonië. Het gewas was vrij donker en ontwikkelde gemiddeld in het voorjaar. De gevoeligheid voor gele roest was gemiddeld. De opbrengst was de beste in proef (6,2 ton/ha). Het stro is gemiddeld lang (112 cm) en het gewas vertoonde geen spoor van legering.

Besluit

De zeer natte groeiomstandigheden in de eerste helft van 2016 zorgden voor een slecht groeiklimaat voor de graanteelt. De opbrengsten in deze rassenproef biologische spelt waren gemiddeld eerder laag: 4,8 ton/ha.

Het rassenaanbod is divers en de rassenproeven in 2014-2015 en 2015-2016 bevestigen grotendeels de opdeling in 'oude' en 'nieuwe' types rassen. Oudere types zoals Oberkulmer rotkorn en Ebners rotkorn zijn gevoelig voor o.a. gele roest en zijn beperkt in opbrengst (3 à 5 ton/ha ongepeld). Titan lijkt in deze categorie een positieve uitschieter. Rassen van de nieuwe types zoals Frankenkorn, Epanis, Serenité en Zollernspelz combineerden een lagere ziektegevoeligheid met een hoog opbrengstpotentieel (5 à 7 ton/ha ongepeld).

Contactpersoon: Karel Dewaele (Inagro)

Tel: +32 (0)51 27 32 58

E-mail: karel.dewaele@inagro.be